

TSV työvaliokunta 3/2021 Liite 10b

6.7.2021

Ref: VN/20733/2020

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys laiksi tutkimustietovarannosta

Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV) toteaa esityksestä seuraavaa:

Tieteellisten seurain valtuuskunta on osallistunut tutkimustietovarannon kehittämistyöhön hankkeen johtoryhmän ja ohjausryhmän jäsenenä. TSV ei ole tutkimusta pääasiallisena tehtävänänsä tekevä tutkimustoimija, sen tehtävänä on tukea tieteellistä tutkimusta ja tukea ja toteuttaa tieteelliseen tutkimukseen liittyvää monipuolista tutkimustulosten julkaisutoimintaa ja tiedeviestintää. Lisäksi TSV vastaa Julkaisuforumin toiminnasta ja avoimen tieteen kansallisesta koordinaatiosta, joiden puitteissa tehtävät linjaukset ja ohjeistukset liittyvät oleellisesti tutkimustietovarantoon, sen ylläpitoon ja kehittämiseen.

TSV pitää tärkeänä, että tutkimustietovarannosta säädetään erillislaki. Perustelut lain säätämiseksi ja lain tarkoitukselle on esitetty tarkasti lakiesityksen perustelumuiotiossa. Laki selkeyttää hyvin opetus- ja kulttuuriministeriön ja tutkimustietovarantoon tietoja luovuttavien tutkimustoimijoiden tehtävät ja vastuut suhteessa tutkimustietovarantoon ja toisiinsa. TSV pitää hyvänä, että laki antaa tutkimustoimijoille oikeuden tietojen luovuttamiseen mutta ei velvoita siihen. Tutkimustietovaranto tukee hyvin tieteellisen tutkimuksen ja tutkijan toiminnan monimuotoisuutta sekä tutkijan vastuullista arviointia vahvistamalla julkaisutoiminnan lisäksi myös muita meritoitumisen tapoja, kuten asiantuntija- ja arviointityöskentelyä ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja vuorovaikutusta.

Perustelumuiotiossa kiinnitetään huomiota aiheellisesti myös mahdollisuuden käyttää tutkimustietovarannossa olevia tietoja väärin, etenkin henkilöihin kohdistuvana häirintänä, kunnianloukkauksina tai maalittamisena. Väärinkäytön estäminen tai vähintäänkin minimointi tulee olla yhtenä kehittämiskohteena tutkimustietovarannon jatkokehitystyössä, jotta tutkijat voivat kokea tutkimustietovarannon turvallisesti työskentely- ja viestintäalustaksi.

Toimeksi saaneena Lea Ryynänen-Karjalainen

Toiminnanjohtaja